

JELENTÉS
AZ É.K.M.B. BARLANGKUTATÓ CSOPORT
1964 évi munkájáról

Jelentésünkben a tavalyi munkaterv csoportosításának megfelelően tárgyaljuk ez évi munkánkat. Általánosságban megállapíthatjuk, hogy mind a feltáró, mind a tudományos munkára ez évben meglehetősen nagy energiát fordítottunk, bár a kívánt eredmény nem minden esetben realizálódott megfelelően. A mérések, kutatások precízebbé tételére fordított Munkánk eredményes volt, a csoport munkájának ez az oldala látszik a legsikeresebbnek.

1964 évben végzett munkánkat a következőkben foglalhatjuk

Össze:

I. Tudományos vizsgálatok, kutatások, adatgyűjtés

I./1 Beszivárgási vizsgálatok. Folytattuk a tavaly elkezdett konkrét beszivárgási vizsgálatokat a Vass Imre barlang-vízgyűjtő területén. Előző évi jelentésünkben részletesen kifejtettük a vizsgálat sorozat célját. Ez évben legyártottuk a tervezett 30 barlangi mérőberendezést mintegy 450 óra ráfordítással. A legyártott műszerekből 10-t beszereltünk és ezekkel megkezdődött a mérés. A Lagúnás szifon gyakori elzáródása miatt a barlang hátsó részébe tervezett készülékek beállítása elmaradt. Az év folyamán elkészült a hálózati áram bekapcsolása, úgy hogy a hat szín írók regisztrálók üzembe helyezése megkezdődött.

I./2. A kalcit-aragonit problémával kapcsolatban ez évben az irodalomban fellelt újabb kimutatási reakciók feldolgozása történt meg. A korábbi munkát összefoglalóan Brünben, a barlangkutató konferencián előadtuk.

I./3. Folytatódtak a CSEPPKŐ SZINEZŐDÉSI vizsgálatok. További képződmények analízise fejeződött be. A cseppkövek színeződött rétegei és a csepegővíz vas tartalma között kerestünk összefüggést. A vizsgálatok tovább folynak.

1./4. Tovább folytattuk a barlangi mikroklíma vizsgálatokhoz az adatgyűjtéseket. Felszereltük a három klíma állomást és a barlangi léghőmérséklet-változásokkal kapcsolatban sikerült számottevő eredményt elérnünk. A barlangi levegő u.n. "agresszív páratartalma" a műszerek használatát nagymértékben megnehezítette. Olajba merülő légmentes fedő alkalmazásával sikerült a bepárásodás veszélyét nagymértékben csökkenteni. Megkezdjük a levegő összetételének vizsgálatát.

1./5. Megkezdődtek a görbe cseppkőképződési vizsgálatok. Fotomorfológiai vizsgálatokat folytattunk a Vass Imre, a Béke, a Baradla, a Szabadság és a Bódvaszilasi és a Rákóczi barlangban. Számos képződményt begyűjtöttünk és a kristálytani, valamint kémiai elemzések folyamatban vannak. Részletes munkahipotézist dolgoztunk ki. Felismertünk egy új képződési ill. növekedési lehetőséget, az aeroszol hatást, valamint az irodalomban leírt kapilláris hatást módosítottuk a vizsgálatok eredményei alapján.

II. Mérési és térképezési munkák

II./ 1. A távmérő műszert az év folyamán kissé átalakítottuk, ezért működésében több-kevesebb kiesés volt. Felszereltünk 10 csepegés mérőt és bekötöttük a kábelre. Elkészült a 10 mérőhelyes regisztráló rész is.

II./2. A fotogrammetrikus szelvényezési munkák folyamatban vannak. A barlang teljes feldolgozása dr. Papp Ferenc indexelési módszere alapján megkezdődött. Ez a feladat a következő évben várhatólag befejeződik. A fotogrammetrikus szelvényezések az indexelési munkát is nagymértékben megkönnyítik.

III. Feltáró kutatások

III./1, tovább folytattuk a Vass Imre barlang végpontján omladék áttörési kísérletet. Az omladékba egy aknát fúrtunk

/2 m/ majd egy vízszintes tárót hajtottunk a szálkő mentén /10 ml. A táróval egy szellőző repedésnek ütköztünk, mely mentén 4,5 m-t lefelé haladva kis folyosóba értünk. A folyosó keleti oldala a Vizes ág folytatásának bizonyult, így elért patakmederben igyekeztünk nyugat-északnyugat irányban kitörni, de az omladék továbbra is áthatolhatatlannak bizonyult. A repedés huzatos kürtőben folytatódik, de annyira elszűkül, hogy behatolni nem lehet. Sajnos robbanóanyag és robbantási engedély hiánya miatt az "ősemberi módszerekkel" folytatott feltárási kísérlet továbbra sem járt eredményei.

Adatok: Műszak: 1964 március 27-30

április 4-6

április 29- május 2

május 16-20

június 12-14

augusztus 19- szeptember 6

november 6-8

összes munka 4930 óra

III./2. Tovább folytatódtak a Kopolya barlang feltárási munkái is a Szinpetri községbeli lakásokból alakult önkéntes munkabrigád közreműködésével. Jelentékeny mértékű előrehaladást az áttekinthetetlen szövevényességű deltalabirintusban nem sikerült elérni.

Összes munka 456 óra.

Feladatok

IV./1. A pénteki összejeveteleken tovább folytattuk a már bevált előadás rendszert - összesen 22 előadás hangzott el az év folyamán a legkülönbözőbb témákról. Oktatási munkánk megnőtt, mivel sok fiatal csatlakozott a csoportunkhoz.

IV./2. A hazai karsztvidékek megismerésére és a barlangi munka elsajátítására a következő tanulmányi túrákat rendeztük:

1964 január 5. Piliscsaba Hosszú-hegy
február 9 Ferenchegyí geomorfológiai bg. túra
február 16 Solymári
február 23 Oszoly kötéltechnika elsajátítás március
1 Ferenchegyí barlang
március 15 -"- -"-
április 12 Tokod altáráó bányakavernák
április 26 Mátyáshegyi bg. túra mászásgyakorlatok
június 7 Dorogi csoport meglátogatása
június 21 Ferenchegyí barlang
június 27-29 Észak Morva Karszt Brnói konferencia
október 18 Ferenchegyí bg.
október 25 Solymári bg.

A tanulmányi kirándulásokon általában 9-14 kutató és kezdő vett részt. Fő céljuk a geológiai viszonyok, a barlangban való mozgás. szerszámok használatának stb. megismerése volt.

IV./3. A hegymászóbizottsággal együtt több hegymászógyakorlatot tartottunk és ennek keretében részt vettünk a hegymászó találkozókön. Csoportunk 8 tagja járt a Táttra hegymászó utjain.

IV./4. Csoportunk több tagja Vett részt az Abaligeti barlang napon ahol egy zsomboly feltárási munkáiba is bekapcsolódtak.

V. Egyéb feladatok

V./1. Elkészült a Jósmafői kutatóállomáson az elektromos energia vezeték, ill. a telefon. A házat az áramszolgáltatásba és a telefonhálózatba bekapcsolták. Így a BÁKI megbízásából a karsztos beszivárgás nagyobb mértékű vizsgálata indult meg.

V./2. A csoport tagjai ez évben is résztvettek az MKBT különböző kiadványainak szerkesztési es lektorálási munkáiban.

V./3. Fotódokumentációs munkát végzett csoportunk több tagja a Bódvarákói barlangokban.

VI, Kapcsolatunk más csoportokkal

Ez évben a Vámőr csoporttal szerveztünk néhány közös akciót. Tudományos kutatómunkánkba a Vörös Meteor és a Kinizsi csoport néhány tagja kapcsolódott be. Megismertettük velük az alkalmazott módszereket. A Dorogi barlangkutató csoporttal is szerveztünk közös barlanglátogatási akciókat.

VII. Külföldi kapcsolatok

VII./1. Csoportunk 5 tagja vett részt az 1964 évi Brnói barlangkutató konferencián, ahol csoportunk részéről két előadás is elhangzott. Itt a Görögországban kialakított kapcsolatok továbbfejlesztése mellett a csehszlovák és lengyel, valamint jugoszláv kutatókkal alakítottunk ki tudományos együttműködésre szolgáló kapcsolatokat.

VII./2. Csoportunk egy tagja járt Angliában és Izlandban, ahol felvette a geológusokkal a kapcsolatot.

VII./3. 6 alkalommal vettek részt kutatóink a Lengyel Tátrában a Krakói és a Czestochowai kutatókkal közös táborozásban. Összes kinti munkaóra 342. A Snezna barlang magyar ágának feltárásában és a barlang kutatásában két kutatónk vett részt.

VII./4. A Jósvafői kutató állomáson, ill. Budapesten ez évben 24 lengyel kutatót láttunk vendégül.

VIII. Irodalom

- 1, Gádoros Miklós: Műszeres vizsgálatok a karsztos beszivárgás megfigyelésére. EKME Tudományos közleményei 1964
- 2, Bidló Gábor- Maucha László: Jósvafő környéki karsztvidékek vizsgálata. EKME Tudományos közleményei 1964.
- 3, Czájlik István- Cser Ferenc: Megjegyzések a hidrosztatikai nyomásváltozáson alapuló cseppkőképződési elmülethez Karszt és Barlang 1963 I. p.7
- 4, Dékány Csaba: Barlangi mérés technika II. A barlangfelmérés módszerei. Karszt és barlang 1963 I. p.11.
- 5, Cser Ferenc: Barlangi mérés technika III. Kémiai mérések Karszt és Barlang 1963 II. p.55.
- 6, Sárváry István: Jelentés az EKME barlangkutató csoportja 1963 ében végzett munkájáról. Karszt és Barlangkutató Tájékoztató 1964 I. p.10.
- 7, Lorberer Árpád 9 **Lengyel barátaink sikere. Karszt és Barlangkutató Tájékoztató. 1964 IV.p.77.**
- 8, Bognár Gyula: A Magyar labirintust kutatják a varsói barlangkutatók. Karszt és Barlangkutató Tájékoztató.1964 I. P.77.
- 9, Lorberer Árpád: Lengyelországi beszámoló. Karszt és Barlangkutató Tájékoztató.1964

Előadások:

1964 jul.2 Brnó

Cser Ferenc-Czájlik István-Fejérdi István: A CaCO₃ polimorok kimutatási reakciójának kritikai vizsgálata

Gádoros Miklós: Csepegő vizek távmérése a barlangokban. 1964 november 24 METESZ

Maucha László: a jósvafői kutatóállomás jelenlegi munkája és jövő tervei

Sárváry István: Geodéziai mérések a Vass Imre barlangban Cser Ferenc: Ásványtani vizsgálatok barlangokban

Czájlik István: Karszthidrokémiai vizsgálatok Pályi Gyula: CSEPPKŐ SZINEZŐDÉSEK vizsgálata

Gádoros Miklós: A Vass Imre barlangban működő távmérő berendezés

Kovács Gábor Dezső: A barlangi műszerezés :technikai problémái

Budapest. 1965. I. 10

Fő részlet!

Cser Ferenc
coop ver h.